

Wat betekent de Wet Bevordering Wooncoöperaties?

Inleiding door Mustapha Eaisaouiën tijdens de WooncoöperatieDag 2026

Goedemorgen allemaal, welkom bij de sessie over de Wet bevordering wooncoöperaties. Mijn naam is Mustapha Eaisaouiën. ik ben januari 2025 directeur bij Cooplink. Ik wil beginnen met een verhaal.

Er was eens een groep mensen die allemaal hetzelfde probleem hadden. Ze hadden geen huis. Of beter gezegd: ze hadden wél een dak boven hun hoofd, maar geen echte zeggenschap over de plek waar ze woonden.

Ze betaalden huur.
Ze wachtten.
Ze schreven zich in.
Ze stonden op lijsten.
Ze kregen te horen dat het ingewikkeld was.

Dat er geen grond was.
Geen geld
Geen beleid
Geen regeling
Geen precedent

En toen gebeurde er iets bijzonders. Ze begonnen niet langer te vragen: *'Wanneer wordt er voor ons een huis geregeld?'*
Ze begonnen te vragen: *'Wat als wij het samen gaan doen?'*

En precies daar begint, wat mij betreft, de woonrevolutie. Niet bij een wet. Niet bij een institutie. Niet bij een woningmarktmodel. Maar bij mensen die elkaar aankijken en zeggen: Wij willen niet alleen ergens wonen. Wij willen samen bepalen hoe we wonen. Dat is de betekenis van een wooncoöperatie. Want wonen is meer dan vier muren en een dak.

Wonen is veiligheid.
Wonen is thuis kunnen komen.
Wonen is weten wie er naast je woont.
Wonen is zorgen voor elkaar.
Wonen is ruimte hebben voor kinderen, voor ouderen, voor mensen die alleen zijn.
Wonen is onderdeel zijn van een gemeenschap.

En daarom gaat de wooncoöperatie uiteindelijk over iets veel groters dan vastgoed. Het gaat over zeggenschap.

Wie bepaalt wat er gebouwd wordt?

Wie bepaalt waar?

Wie bepaalt voor wie?

Wie bepaalt wat betaalbaar is?

En misschien wel de belangrijkste vraag: Wie mag er mee beslissen over zijn eigen thuis?

Jarenlang hebben we wonen vooral georganiseerd alsof mensen consumenten zijn. Je zoekt een woning. Je tekent een contract. Je betaalt iedere maand. En verder moet je vooral niet te veel vragen. Maar wooncoöperaties zeggen iets fundamenteel anders. Zij zeggen:

Wij zijn geen consumenten van wonen.

Wij zijn makers van onze leefomgeving.

En daarom is de Wet bevordering wooncoöperaties zo belangrijk. Niet omdat een wet ineens de woonrevolutie veroorzaakt. Dat doet geen wet. Maar een goede wet kan wel deuren openen die jarenlang gesloten waren. De nieuwe wet maakt duidelijker wat een wooncoöperatie is en onderscheidt onder meer de beheer-wooncoöperatie en de vastgoed-wooncoöperatie. Ook wordt van gemeenten gevraagd beleid te maken om wooncoöperaties te bevorderen. Dat betekent iets.

Het betekent dat we niet langer alleen hoeven te zeggen: 'Mogen wij misschien?'

We kunnen steeds nadrukkelijker zeggen: 'Welke plek krijgen wooncoöperaties in jullie volkshuisvestingsbeleid?'

Maar laten we één ding nooit vergeten. Een wet geeft ons mogelijkheden. Mensen maken de verandering. De woonrevolutie begint daarom niet in instituties. Ze begint hier. In deze zaal. Bij mensen die grond zoeken. Bij groepen die vergaderen tot laat in de avond. Bij bewoners die elkaar vasthouden wanneer het ingewikkeld wordt. Bij mensen die zeggen:

Als de markt ons geen betaalbaar huis geeft, organiseren wij onszelf.

Als beleid ons niet ziet, zorgen wij dat we gezien worden.

Als er geen precedent is, worden wij het precedent.

En misschien is dat wel de mooiste betekenis van het woord *coöperatie*.

Niet: ieder voor zich. Maar: wij samen

Niet: bezit tegenover gemeenschap. Maar: bezit in dienst van gemeenschap

Niet: wonen als handelswaar. Maar: wonen als basis voor een menswaardig leven

Dus laten we vandaag niet alleen praten over wat de nieuwe wet mogelijk maakt. Laten we onszelf de grotere vraag stellen:

Wat gaan wij mogelijk maken?

Welke leegstaande gebouwen kunnen wij tot woonplekken maken?

Welke grond kunnen wij opeisen voor coöperatief wonen?

Welke woningcorporaties kunnen wij uitnodigen om eigenaarschap en zeggenschap werkelijk te delen?

Welke gemeenten kunnen wij laten zien dat wooncoöperaties geen uitzondering zijn, maar onderdeel van een volwassen volkshuisvesting?

En hoeveel mensen kunnen wij laten ervaren dat wonen niet iets is wat je alleen maar ondergaat? Maar dat je er samen vorm aan kunt geven. Want misschien zullen we over twintig of dertig jaar terugkijken op deze tijd en zeggen: Daar begon iets. Niet omdat één wet alles veranderde. Maar omdat mensen ontdekten dat ze samen tot veel in staat waren.

Dat een woning meer kan zijn dan een woning.

Dat een straat meer kan zijn dan een verzameling voordeuren.

Dat burens meer kunnen zijn dan mensen die toevallig naast elkaar wonen.

En dat democratie niet ophoudt bij de stembus.

Democratie begint ook bij de voordeur. Bij de vraag:

Hoe willen wij samen wonen?

Dus laten we bouwen. Niet alleen aan woningen, maar aan gemeenschappen. Niet alleen aan huizen, maar aan zeggenschap. Niet alleen aan projecten, maar aan een andere manier van wonen. Want een woonrevolutie begint met een eenvoudig idee:

Een huis is een plek om te wonen.

Maar samen bepalen hoe we wonen, dát is vrijheid.

En die vrijheid? Die bouwen we samen.

Presentatie WBW